

Commerce
Paper III
वाणिज्य

प्रश्नपत्रिका III

Time Allowed : 2½ Hours]

[Maximum Marks : 150

Note : This Paper contains *Seventy five* (75) multiple choice questions. Each question carrying Two (2) marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण पचहत्तर (75) बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला दोन (2) गुण आहेत. सर्व प्रश्न सोडवा.

1. The central problem of economic system is :
 - (A) Allocation of resources
 - (B) Economic welfare of common citizens
 - (C) Selecting right system of economic planning
 - (D) Achieving the goal of maximum social welfare
2. Which of the following is *not* a trade block ?
 - (A) Commonwealth of Independent States (CIS)
 - (B) Asia Pacific Economic Cooperation (APEC)
 - (C) South Asian Free Trade Area (SAFTA)
 - (D) Asian Union for Economic Welfare (AUEW)

1. आर्थिक व्यवस्थे पुढील मध्यवर्ती समस्या आहे :
 - (A) संसाधनाचे आवंठण (वाटप)
 - (B) सर्वसामान्य नागरीकांचे आर्थिक कल्याण
 - (C) आर्थिक नियोजनासाठी उचित प्रणालीची निवड
 - (D) महत्तम सामाजिक कल्याणाचे उद्दीष्ट साध्य करणे
2. पुढीलपैकी कोणती संघटना 'व्यापारी संघ' नाही ?
 - (A) कॉमनवेल्थ ऑफ इंडिपेंडंट स्टेट्स
 - (B) एशिया पॅसिफिक इकॉनॉमिक कोऑपरेशन
 - (C) साऊथ एशियन फ्री ट्रेड एरिया
 - (D) एशियन युनियन फॉर इकॉनॉमिक वेल्फेअर

3. Write the phases of trade cycle in the most appropriate order :

(A) Revival → Recession → Expansion → Contraction

(B) Revival → Expansion → Recession → Contraction

(C) Contraction → Revival → Recession → Expansion

(D) Recession → Contraction → Revival → Expansion

4. Which of the following is *not* a right of the consumer ?

(A) Right to safety

(B) Right to be informed

(C) Right to get rewarded

(D) Right to be redressed

3. व्यापारचक्राच्या विविध अवस्थांचा सुयोग्य रीतीने क्रम लावा :

(A) पुनरुज्जीवन → मंदी → विस्तार → संकोच

(B) पुनरुज्जीवन → विस्तार → मंदी → संकोच

(C) संकोच → पुनरुज्जीवन → मंदी → विस्तार

(D) मंदी → संकोच → पुनरुज्जीवन → विस्तार

4. पुढीलपैकी कोणता ग्राहकाचा मूलभूत हक्क नाही ?

(A) सुरक्षेचा अधिकार

(B) माहिती प्राप्त करण्याचा अधिकार

(C) बक्षिस प्राप्त करण्याचा अधिकार

(D) तक्रार निवारणाचा अधिकार

5. Match the following and write the correct answer from the codes given below :

Group 'A'		Group 'B'
(1) Globalisation	(i)	Expansion of economic activities across political boundaries of nation state
(2) International Monetary Fund	(ii)	Promotion of international trade through tariff reduction
(3) W.T.O.	(iii)	Promote exchange stability
(4) GATT	(iv)	Administration of trade policies review mechanism

Codes :

(A)	(1)-(i)	(2)-(iii)	(3)-(iv)	(4)-(ii)
(B)	(1)-(ii)	(2)-(iv)	(3)-(iii)	(4)-(i)
(C)	(1)-(i)	(2)-(ii)	(3)-(iii)	(4)-(iv)
(D)	(1)-(iv)	(2)-(ii)	(3)-(i)	(4)-(iii)

5. जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेताकडून योग्य उत्तर निवडा :

गट 'A'

गट 'B'

(1) वैश्वीकरण	(i)	विविध देशांच्या राजकीय सीमां पलीकडे जाऊन आर्थिक क्रियांचा विकास करणे
(2) आंतरराष्ट्रीय नाणे निधी	(ii)	जकात कमी करून आंतरराष्ट्रीय व्यापाराचे प्रवर्तन करणे
(3) जागतिक व्यापार संघटना	(iii)	विनिमयदरात स्थिरता आणणे
(4) गॅट	(iv)	व्यापारधोरणांचा आढावा घेणाऱ्या यंत्रणेचे प्रशासन

संकेत :

(A)	(1)-(i)	(2)-(iii)	(3)-(iv)	(4)-(ii)
(B)	(1)-(ii)	(2)-(iv)	(3)-(iii)	(4)-(i)
(C)	(1)-(i)	(2)-(ii)	(3)-(iii)	(4)-(iv)
(D)	(1)-(iv)	(2)-(ii)	(3)-(i)	(4)-(iii)

6. Which of the following practices is *not* in connection with the convention of conservatism ?
- (A) Providing for bad and doubtful debts
- (B) Providing for discount on debtors
- (C) Providing for discount on creditors
- (D) Providing for taxation
7. Profit-volume ratio is a relation between
- (A) Profit and sales volume
- (B) Profit and marginal cost
- (C) Contribution and sales
- (D) Profit and sales value
6. खालीलपैकी कोणती पद्धत परंपरावादी संकेताशी निगडित नाही ?
- (A) अप्राप्य ऋण (बुडित येणे) व संदिग्ध ऋण (संशयिते येणे) ह्यांचेसाठी तरतूद
- (B) धनकोंना द्यावयाच्या कसरीची (सूट) तरतूद करणे
- (C) ऋणकोना द्यावयाच्या कसरीची (सूट) तरतूद करणे
- (D) कर आकारणीसाठी तरतूद करणे
7. लाभमात्रा गुणोत्तर हे ह्यातील संबंध दर्शविते.
- (A) लाभ व विक्री मात्रा
- (B) लाभ व सीमान्त खर्च
- (C) अंशदान व विक्री
- (D) लाभ व विक्रेय मूल्य

8. Discount on issue of debentures is written off
- (A) in no case later than the date of redemption
- (B) in any period selected by the company
- (C) before finalisation of company annual accounts
- (D) before redemption of debentures
9. Amit's Trial Balance as on 31st March, 2012 includes the following accounting information :
- Bad debts Rs. 5,000, discount allowed Rs. 3,000, Provision for discount on debtors Rs. 3,300, Provision for bad and doubtful debts Rs. 5,500, Book debts Rs. 60,000.
- At the end of the year it is desired to maintain a provision for bad and doubtful debts of Rs. 5,000 and a provision for discount on debtors at Rs. 3,000.
- Hence, sundry debtors account will appear in the balance sheet at :
- (A) Rs. 52,800
- (B) Rs. 43,200
- (C) Rs. 52,000
- (D) Rs. 44,000
8. कर्जरोख्याच्या विक्रीवरील कसर (सूट) ही खर्ची टाकली जाते.
- (A) कोणत्याही परिस्थितीत कर्जरोख्याच्या परतफेडीच्या दिनांका पूर्वीच्या कालावधीत
- (B) कंपनीने ठरविलेल्या कोणत्याही कालावधीत
- (C) कंपनीच्या वार्षिक लेखांना अंतीम स्वरूप देण्यापूर्वी
- (D) कर्जरोख्याच्या परतफेडीच्या पूर्वी
9. अमितच्या 31 मार्च 2012 च्या तेरीजमधे लेखा-विषयक खालील माहिती समाविष्ट करण्यात आली आहे :
- अप्राप्य ऋण (बुडीत येणे) 5,000 रु., कसर किंवा दिलेली सूट 3,000 रु., ऋणकोना द्यावयाच्या कसरी (सूट) बदलची तरतूद 3,300 रु., अप्राप्य ऋण व संदिग्ध ऋणासाठी तरतूद 5,500 रु., पुस्तकऋण 6,000 रु.
- वर्षा अखेरीस अप्राप्य व संदिग्ध ऋणासाठी 5,000 रु. व ऋणकोनी द्यावयाच्या कसरी (सूट) साठी 3,000 रु. तरतूद करण्यात यांनी असे अपेक्षित आहे.
- म्हणून ताळेबंदात किरकोळ ऋण खात्यात खालील प्रमाणे रक्कम दिसेल :
- (A) 52,800 रु.
- (B) 43,200 रु.
- (C) 52,000 रु.
- (D) 44,000 रु.

10. Rs. 5,000 spent on replacement of worn out part of the machine will be charged as
- (A) Capital expenditure
(B) Revenue expenditure
(C) Deferred Revenue Expenditure
(D) Indirect expenditure
11. Business Economics is the integration of economic theory with business practice for the purpose of facilitating decision-making and forward planning by management ? This definition is given by :
- (A) Dr. Alfred Marshall
(B) McNair and Meriam
(C) Spencer and Siegelman
(D) Edwin Mansfield
12. Total revenue – (explicit cost + implicit cost) =
- (A) Pure profit
(B) Accounting profit
(C) Gross profit
(D) Monopoly profit
10. अपक्षय झालेल्या यंत्राचा भाग बदलण्यासाठी खर्ची घातलेले 5,000 रु. खालील प्रमाणे आकारले जातील
- (A) भांडवली खर्च
(B) महसूल खर्च
(C) विलंबित महसूली खर्च
(D) अप्रत्यक्ष खर्च
11. “व्यवस्थापनाला निर्णय घेणे व भविष्यातील नियोजन करणे सुलभ व्हावे म्हणून आर्थिक सिद्धान्ताचे व्यवसाय पद्धतीशी केलेले एकत्रीकरण म्हणजे व्यावसायिक अर्थशास्त्र होय.” ही व्याख्या यांनी दिली आहे.
- (A) डॉ. अल्फ्रेड मार्शल
(B) मॅकनायर आणि मेरियम
(C) स्पेन्सर आणि सीगलमन
(D) एडविन मॅन्सफिल्ड
12. एकूण उत्पन्न – (सुव्यक्त खर्च + गर्भित खर्च) =
- (A) शुद्ध नफा
(B) लेखा नफा
(C) ढोबळ नफा
(D) मक्तेदारी नफा

13. In case of Giffen Goods, compensated demand curve will be :
- (A) Upward sloping
(B) Downward sloping
(C) Horizontal
(D) Vertical
14. Marginal utility approach was finalised by :
- (A) J.R. Hicks
(B) Alfred Marshall
(C) J.S. Mill
(D) A.C. Pigou
15. The slope of indifference curve in demand analysis is :
- (A) $-\frac{MU_1}{MU_2}$
(B) $\frac{MU_1}{MU_2}$
(C) $-\frac{TU_1}{TU_2}$
(D) $\frac{TU_1}{TU_2}$
13. गिफेन वस्तुंच्या बाबतीत प्रतिपूरक मागणी वक्र या प्रकारचा असेल.
- (A) उर्ध्वगामी
(B) अधोगामी
(C) क्षितिज समांतर
(D) उदग्र
14. सीमांत उपयोगिता दृष्टिकोणाला अंतिम स्वरूप यांनी दिले.
- (A) जे.आर. हिक्स
(B) अल्फ्रेड मार्शल
(C) जे.एस. मिल
(D) ए.सी. पिगू
15. मागणी विश्लेषणातील तटस्थता वक्राचे समीकरण खालील प्रमाणे आहे :
- (A) $-\frac{MU_1}{MU_2}$
(B) $\frac{MU_1}{MU_2}$
(C) $-\frac{TU_1}{TU_2}$
(D) $\frac{TU_1}{TU_2}$

16. The most important factor in determining the size of sample is
- (A) Investigator's view
(B) Time of survey
(C) Heterogeneity of population
(D) Place of survey
17. The average of weekly wages of workers in a factory is Rs. 5,500 with the standard deviation Rs. 1,100, then the coefficient of variation of the wages is %.
- (A) 30
(B) 20
(C) 50
(D) 15
18. Degrees of freedom for chi-square test of testing the independence of two attributes in case of 4×3 contingency table are
- (A) 12
(B) 9
(C) 8
(D) 6
16. नमुनासंख्या ठरविताना सर्वात महत्त्वाचा घटक हा होय.
- (A) अन्वेषकाचा दृष्टिकोन
(B) सर्वेक्षणाची वेळ
(C) समष्टिची विविधांगिता
(D) सर्वेक्षणाची जागा
17. एका कारखान्यातील कामगारांचे साप्ताहिक सरासरी वेतन 5,500 रु. असून त्याचे प्रमाण विचलन 1,100 रु. आहे, तर त्याचा विचरण गुणांक % आहे.
- (A) 30
(B) 20
(C) 50
(D) 15
18. जर दोन गुणात्मक चलांची विभागणी 4×3 आसंग कोष्टकात केली असेल तर त्या गुणात्मक चलांची निरवलंबन काय-स्क्वेअर कसोटीसाठी मुक्तीसंख्या असेल.
- (A) 12
(B) 9
(C) 8
(D) 6

19. If the two regression lines are given by

$$x - 3y = 2$$

$$x - 2y = 3,$$

then the arithmetic mean of X

is

(A) 3

(B) 2

(C) 1

(D) 5

20. If $P(A) = 0.6$, $P(B) = 0.8$, $P(A \cap B) = 0.4$, then $P(A|B) = \dots\dots\dots$

(A) 0.6

(B) 0.5

(C) 1.4

(D) 0.3

19. जर दोन समाश्रयण रेखा पुढीलप्रमाणे असतील

$$x - 3y = 2$$

$$x - 2y = 3,$$

तर X चे अंकगणितीय मध्य आहे.

(A) 3

(B) 2

(C) 1

(D) 5

20. जर $P(A) = 0.6$, $P(B) = 0.8$, $P(A \cap B) = 0.4$, तर $P(A|B) = \dots\dots\dots$

(A) 0.6

(B) 0.5

(C) 1.4

(D) 0.3

21. Match the following and select the correct answer from the codes given below :

‘A’	‘B’
(1) Scientific Management Theory	(i) McGregor
(2) Administrative Management Theory	(ii) Elton Mayo
(3) Theory ‘X’ and Theory ‘Y’	(iii) Fayol
(4) Hawthorne Experiment	(iv) Taylor

Codes :

- (A) (1)-(iii), (2)-(i), (3)-(ii), (4)-(iv)
 (B) (1)-(ii), (2)-(iv), (3)-(i), (4)-(iii)
 (C) (1)-(iv), (2)-(iii), (3)-(i), (4)-(ii)
 (D) (1)-(ii), (2)-(i), (3)-(iv), (4)-(iii)

22. Max Weber is associated with

- (A) Administrative theory
 (B) Classical theory
 (C) Scientific Management theory
 (D) Bureaucracy theory

21. जोड्या लावा आणि खाली दिलेल्या संकेताकडून योग्य उत्तर निवडा :

‘A’	‘B’
(1) वैज्ञानिक व्यवस्थापन सिद्धांत	(i) मॅकग्रेगर
(2) प्रशासकीय व्यवस्थापन सिद्धांत	(ii) एल्टन मेयो
(3) ‘क्ष’ सिद्धांत व ‘य’ सिद्धांत	(iii) फेयॉल
(4) हॉथॉर्न प्रयोग	(iv) टेलर

संकेत :

- (A) (1)-(iii), (2)-(i), (3)-(ii), (4)-(iv)
 (B) (1)-(ii), (2)-(iv), (3)-(i), (4)-(iii)
 (C) (1)-(iv), (2)-(iii), (3)-(i), (4)-(ii)
 (D) (1)-(ii), (2)-(i), (3)-(iv), (4)-(iii)

22. मॅक्स वेबर यांचा या सिद्धांताशी संबंध आहे.

- (A) प्रशासकीय सिद्धांत
 (B) अभिजात सिद्धांत
 (C) वैज्ञानिक व्यवस्थापनाचा सिद्धांत
 (D) नोकरशाहीचा सिद्धांत

23. involves a detailed guideline to policy.
- (A) Method
(B) Rules
(C) Programme
(D) Procedure
24. Classical theory of organisation focusses on :
- (A) Technology
(B) Systems
(C) Work
(D) Management Philosophy
25. Tom Peters introduced the concept of :
- (A) Five Force Analysis
(B) M.B.O. (Management By Objectives)
(C) Liberation Management
(D) Achievement Motivation
23. धोरणाला पूरक मार्गदर्शक सूचना मधुन प्राप्त होतात.
- (A) पद्धती
(B) नियम
(C) कार्यक्रम
(D) प्रणाली
24. संघटनेचा अभिजात सिद्धांत वर लक्ष केंद्रित करतो.
- (A) तंत्रज्ञान
(B) व्यवस्था
(C) कार्य
(D) व्यवस्थापकीय तत्त्वज्ञान
25. टॉम पिटर्स यांनी या संकल्पनेचा पुरस्कार केला.
- (A) पंचशक्ती विश्लेषण
(B) उद्दीष्टानुरूप व्यवस्थापन
(C) मुक्तीवादी व्यवस्थापन
(D) सिद्धी प्रेरणा सिद्धांत

26. Setting call objectives is done during which of the following stages of the selling process ?
- (A) Prospecting
(B) Pre-approach
(C) Approach
(D) Handling objections
27. Which of the following is a demographic basis of market segmentation ?
- (A) Lifestyle
(B) Income
(C) Climate
(D) User status
28. If the sample size increases, the sampling error
- (A) decreases
(B) increases
(C) remains constant
(D) sharply increases
26. विक्रय प्रक्रियेतील खालीलपैकी कोणत्या अवस्थेत संपर्काची उद्दिष्टे निर्धारित केली जातात ?
- (A) पुर्वेक्षण
(B) संपर्क-दृष्टिकोन
(C) दृष्टिकोन
(D) आक्षेपांचे निरसन
27. बाजारपेठ खंडीकरणासाठी लोकसंख्या निकषावर खालीलपैकी कोणता घटक लक्षात घेण्यात येतो ?
- (A) जीवनचक्र
(B) उत्पन्न
(C) वातावरण
(D) उपभोक्त्याचे स्थान
28. नमुन्याचा आकार वाढला तर नमुना त्रुटी
- (A) कमी होते
(B) वाढते
(C) स्थिर राहते
(D) मोठ्या प्रमाणात वाढते

29. Which of the following is a type of open-end questions ?
- (A) Likert scale
(B) Attitudinal scale
(C) Multiple choice
(D) Completely unstructural
30. Which of the following is *not* a tool of public relation ?
- (A) Events
(B) Sponsorship
(C) Publications
(D) Coupons
31. Assuming that the current ratio of a company is 2 : 1, out of the following, indicate the case where the ratio will remain the same :
- (A) Payment of a fixed liability
(B) Purchase of fixed assets
(C) Cash collected from customers
(D) Issue of new shares
29. खालीलपैकी कोणता प्रश्न विवृत्त स्वरूपाचा आहे ?
- (A) लायकर्ट श्रेणी
(B) वृत्तीदर्शक श्रेणी
(C) बहुपर्यायी निवड
(D) पूर्णतः असंरचित
30. खालीलपैकी कोणते साधन जनसंपर्काचे साधन नाही ?
- (A) प्रसंग आयोजन
(B) पुरस्कृत कार्यक्रम
(C) प्रकाशने
(D) कुपन
31. कंपनीचे चाळू गुणोत्तर 2 : 1 आहे असे गृहीत धरल्यास, खालीलपैकी कोणत्या बाबतीत गुणोत्तर सारखेच राहिल ते दाखवा :
- (A) स्थिर दायित्व प्रदान (शोधन)
(B) स्थिर मालमत्ता खरेदी केली
(C) ग्राहकाकडून रोखरक्कम गोळा केली
(D) नवीन भागांची विक्री केली

32. The product of asset turnover and profit margin is known as
- (A) Operating leverage
(B) Financial leverage
(C) Return on investment leverage
(D) Capital Gearing
33. Prof. Walter establishes the relationship between and its influence in the dividend decision.
- (A) Capital structure and Average rate of return
(B) Net present value and Profitability index
(C) Internal rate of return and Average rate of return
(D) Internal rate of return and cost of capital
32. मालमत्ता उलाढाल आणि लाभसीमा यांच्या गुणोत्तरास असे म्हणतात.
- (A) क्रियात्मक कर्ज भांडवल गुणोत्तर (प्रतिपूरक)
(B) वित्तीय प्रतिपूरक
(C) गुंतवणुकीवरील मिळकतीचा प्रतिपूरक
(D) भांडवल प्रतिपूरक
33. प्रा. वाल्टर ह्यांच्यातील संबंध व लाभांश निर्णयातील त्यांचा प्रभाव प्रस्थापित करतात.
- (A) भांडवली खर्च आणि मोबदल्याचा सरासरी दर
(B) निव्वळ वर्तमान मूल्य आणि लाभ नफाक्षमतेचा निर्देशांक
(C) अंतर्गत मोबदला दर आणि सरासरी मोबदला दर
(D) अंतर्गत मोबदला दर आणि भांडवल उभारणीचा खर्च

34. The explicit cost is the which equates the present value of cash inflows with the present value of cash outflows.
(A) Inflated rate
(B) Cumulative rate
(C) Discount rate
(D) Differential rate
35. The turnover ratio helps the management in
(A) Managing resources
(B) Evaluating performance
(C) Managing a debt
(D) Understanding financial position
36. is a process to discover the source of manpower to meet the requirement of acquiring efficient workforce.
(A) Recruitment
(B) Induction
(C) Manpower planning
(D) Interview
37. The process of indentifying and developing employees to occupy higher jobs as per organisational need is
(A) Career planning
(B) Succession planning
(C) Manpower planning
(D) Human Resource Development
34. सुव्यक्त परिव्यय (खर्च) हे असते की जे निधी अंतर्प्रवाह वर्तमान मूल्यांशी निधी बहिर्गत प्रवाहा बरोबर संतुलन साधते.
(A) वाढीव दर
(B) संचयित दर
(C) सवलतीचा दर
(D) विभेदात्मक दर
35. उलाढालीच्या गुणोत्तर व्यवस्थापनाला मध्ये मदत करते.
(A) साधनांचे व्यवस्थापन करण्यामध्ये
(B) कामगिरीचे मूल्यमापन करण्यात
(C) ऋण व्यवस्थापनात
(D) आर्थिक परिस्थिती समजण्यात
36. कार्यक्षम मनुष्यबळाच्या प्राप्तीसाठी योग्य स्रोत शोधण्याच्या प्रक्रियेला म्हणतात.
(A) भरती
(B) संस्थापरीचय
(C) मनुष्यबळ नियोजन
(D) मुलाखत
37. संघटनेच्या गरजा लक्षात घेऊन उच्चतर दर्जाचे कार्य करण्यासाठी कर्मचाऱ्यांचा शोध घेऊन त्यांना विकसित करण्याच्या प्रक्रियेला म्हणतात.
(A) जीवनक्रम नियोजन
(B) उत्तराधिकारी नियोजन
(C) मनुष्यबळ नियोजन
(D) मानव संसाधन विकास

38. is a test that measures whether an individual has the capacity to learn a given job if given adequate training.
(A) Aptitude test
(B) Situational test
(C) Achievement test
(D) Job knowledge test
39. A quality circle should consist of a minimum members ?
(A) 6
(B) 12
(C) 4
(D) 2
40. Which function is *not* included in staffing ?
(A) Transfer
(B) Recruitment
(C) Induction and orientation
(D) Organisation, planning and development
41. When the banks are trying to strengthen customer relationship with the help of internet and cyber technology, it is termed as
(A) Universal Banking
(B) Mixed Banking
(C) Retail Banking
(D) Virtual Banking
38. एखाद्या कर्मचाऱ्याला पर्याप्त प्रशिक्षण प्रदान केल्यास त्याच्यात विशिष्ट कार्य करण्याची क्षमता आहे अथवा नाही याची मोजणी करण्याच्या चाचणीस म्हणतात.
(A) कल चाचणी
(B) परिस्थिती चाचणी
(C) उद्दिष्टप्राप्ती चाचणी
(D) कार्यज्ञान चाचणी
39. गुणवत्ता वर्तुळात कमीत कमी सदस्य असले पाहिजे.
(A) 6
(B) 12
(C) 4
(D) 2
40. कार्मिक क्रीये मधे कोणत्या कार्याचा समावेश हेत नाही ?
(A) बदली
(B) भरती
(C) कार्य ओळख व अनुवर्तन
(D) संघटन, नियोजन व विकास
41. बँका जेव्हा आंतरजाल (इंटरनेट) व सायबर तंत्रज्ञानाच्या सहाय्याने ग्राहक संबंध मजबूत करण्याचा प्रयास करतात तेव्हा त्यास असे म्हणतात.
(A) वैश्विक अधिकोष (वैश्विक बँकिंग)
(B) मिश्र बँकिंग
(C) किरकोळ बँकिंग
(D) आभासी बँकिंग

42. Match the functions of financial system according to their features and select the correct answer from the codes given below :

I	II
(a) Savings function	(i) Offers an effective mode of payment for goods and services
(b) Liquidity function	(ii) Link between savers and investors
(c) Payment function	(iii) Mechanism for mobilisation and controlling risk in mobilisation of savings and credit
(d) Risk function	(iv) Provides the investor with the opportunity to liquidate investment like stock

Codes :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)
(B)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(C)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)
(D)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)

43. The State Bank of India came into existence on

- (A) June 1, 1955
 (B) May 8, 1955
 (C) July 1, 1955
 (D) June 12, 1955

42. वित्तीय व्यवस्थेची कार्ये व वैशिष्ट्ये यांच्या सुयोग्य जोड्या लावा आणि दिलेल्या संकेताकडून योग्य उत्तर निवडा :

I	II
(a) बचत कार्य	(i) विक्री व सेवा यांच्या शोधनासाठी असणारे प्रभावी माध्यम
(b) तरलता कार्य	(ii) गुंतवणूकदार व बचतदार यांना जोडणारे माध्यम
(c) शोधन कार्य	(iii) बचत व कर्जे यांच्या सुयोग्य प्रवाहीकरणातील जोखीम नियंत्रित करण्याचे माध्यम
(d) जोखीम कार्य	(iv) गुंतवणूकदारांना भागसाठ्यातील गुंतवणूकीची विक्री करण्याचे प्रभावी साधन

संकेत :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)
(B)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(C)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)
(D)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)

43. स्टेट बँक ऑफ इंडिया मध्ये अस्तित्वात आली.

- (A) 1 जून 1955
 (B) 8 मे 1955
 (C) 1 जुलै 1955
 (D) 12 जून 1955

44. Which of the following is *not* the advantage of Internet Banking ?

- (A) Convenience
 (B) Saves money
 (C) Needs no formality to open an account
 (D) Greater access to different services

45. Match the following pairs and select the correct answer from the codes given below :

I	II
(a) Principle of Indemnity	(i) Insurer can acquire all remedies available to the insured against third party
(b) Principle of insurable interest	(ii) It is the right of an insurer to call upon other insurers to pay for losses
(c) Doctrine of subrogation	(iii) Security against loss
(d) Doctrine of contribution	(iv) Essential element of every contract of insurance

Codes :

- (A) (a)-(iii) (b)-(iv) (c)-(i) (d)-(ii)
 (B) (a)-(ii) (b)-(i) (c)-(iv) (d)-(iii)
 (C) (a)-(iv) (b)-(i) (c)-(ii) (d)-(iii)
 (D) (a)-(i) (b)-(iii) (c)-(iv) (d)-(ii)

44. खालीलपैकी आंतरजाल (इंटरनेट) बँकिंगचा कोणता फायदा नाही ?

- (A) सोय
 (B) पैशाची बचत
 (C) खाते उघडण्यासाठी औपचारिकतेची गरज नाही
 (D) विविध सेवांचा लाभ अधिक घेता येतो

45. पुढील जोड्या जुळवा आणि दिलेल्या संकेताकडून योग्य उत्तर निवडा :

I	II
(a) क्षतिपूर्तीचे तत्व	(i) वस्तू व सेवांचा शोधनासाठी प्रभावी माध्यम उपलब्ध करून देते
(b) विमाहिताचे तत्व	(ii) नुकसान भरपाई करण्यासाठी एक विमेदार दुसऱ्या विमा कंपनीला सहाय्य मागण्याचा अधिकार
(c) प्रत्याशिततेचे तत्व	(iii) नुकसानासाठी हमी
(d) योगदानाचे तत्व	(iv) विमाकराराचा सर्वात आवश्यक घटक

संकेत :

- (A) (a)-(iii) (b)-(iv) (c)-(i) (d)-(ii)
 (B) (a)-(ii) (b)-(i) (c)-(iv) (d)-(iii)
 (C) (a)-(iv) (b)-(i) (c)-(ii) (d)-(iii)
 (D) (a)-(i) (b)-(iii) (c)-(iv) (d)-(ii)

46. Which of the following is *not* the objective of protectionism ?

- (A) To protect domestic industries from foreign competition
- (B) To promote indigenous research
- (C) To discriminate against certain countries
- (D) To control corruption within the country

47. refers to certain conditions imposed by government in respect of foreign investment in the country.

- (A) Trade related investment measures
- (B) Trade related financial measures
- (C) Trade related economic measures
- (D) Trade related competitive measures

46. खालीलपैकी संरक्षणवादाचे कोणते उद्दिष्ट नाही ?

- (A) देशांतर्गत उद्योगांना विदेशी स्पर्धेपासून संरक्षित करणे
- (B) स्वदेशी संशोधनाला उत्तेजन देणे
- (C) विशिष्ट देशांच्या संदर्भात भेदभावाचे धोरण स्वीकारणे
- (D) देशांतर्गत लाचखोटीला आळा घालणे

47. याचा संबंध एखाद्या देशातील शासनाने विदेशी गुंतवणूकीवर निर्बंध ठेवण्यासाठी योजलेल्या उपाययोजनांशी आहे.

- (A) व्यापाराशी संबंधित गुंतवणूकविषयक उपाययोजना
- (B) व्यापाराशी संबंधित वित्तीय उपाययोजना
- (C) व्यापाराशी संबंधित आर्थिक उपाययोजना
- (D) व्यापाराशी संबंधित स्पर्धात्मक उपाययोजना

48. Monopoly right granted by law is
- (A) Slogan
(B) Patent
(C) Ownership
(D) Royalty
49. Which of the following is *not* a function of foreign exchange market ?
- (A) Transfer of purchasing power
(B) Provision of credit
(C) Provision of hedging facilities
(D) Develop efficient exchange control
50. The exchange rate system that works on market mechanism is termed as
- (A) Fixed exchange rate system
(B) Flexible exchange rate system
(C) Capital accounting convertibility
(D) Specific exchange rate system
48. कायद्यान्वये मंजूर केला गेलेला एकाधिकार म्हणजे :
- (A) घोषवाक्य
(B) एकस्वाधिकार
(C) मालकीहक्क
(D) स्वामित्वहक्क
49. खालीलपैकी कोणते कार्य 'विदेश विनिमय बाजारामार्फत' केले जात नाही ?
- (A) क्रयशक्तीचे हस्तांतरण
(B) कर्ज व ऋणाची तरतूद
(C) द्वैधरक्षण सुविधा
(D) कार्यक्षम विनिमय नियंत्रण विकसित करणे
50. विपणन तंत्राचे आधारे कार्य करणाऱ्या विनिमय दर व्यवस्थेला म्हणतात.
- (A) स्थिर विनिमय दर पद्धती
(B) चल विनिमय दर पद्धती
(C) भांडवली लेखांकन परिवर्तनीयता
(D) विशिष्ट विनिमय दर पद्धती

51. From the following data, valuation of closing stock as per AS-2 :

Fixed production overhead for the year Rs. 4,00,000

Annual normal production : 1,00,000 units

Actual production in 2011-12 : 50,000 units

Closing stock on 31-3-2012 : 2,000 units

Material cost Rs. 100 per unit

Labour cost Rs. 50 per unit

Fixed Administrator overhead Rs. 2,00,000

Valuation =

(A) Rs. 3,07,500

(B) Rs. 3,08,000

(C) Rs. 4,20,000

(D) Rs. 3,00,000

51. AS-2 नुसार पुढील माहितीवरून शिल्लक मालाचे मूल्य कोणते ?

स्थिर उत्पादन अधिव्यय 4,00,000 रु. (प्रति वर्ष)

सामान्य वार्षिक उत्पादन 1,00,000 नग

2011-12 मधील प्रत्यक्ष उत्पादन 50,000 नग

31-3-2012 रोजी अखेर शिल्लक माल : 2,000 नग

कच्चा माल परिव्यय 100 रु. प्रति नग

कामगार परिव्यय 50 रु. प्रति नग

स्थिर प्रशासकीय अधिव्यय 2,00,000 रु.

मूल्यांकन =

(A) 3,07,500 रु.

(B) 3,08,000 रु.

(C) 4,20,000 रु.

(D) 3,00,000 रु.

52. Which of the following is the most *correct* statement ?

- (A) Money market is a place where currency is sold
- (B) Money market is a place which provides monetary benefit to the public
- (C) Money market is a place where borrowers and lenders of money or near money assets are put together
- (D) Money market is a very vast concept which virtually includes all types of markets

53. 'Sale' and 'Lease-Back' arrangement is suitable for a lessee having :

- (A) Surplus fund
- (B) High profit
- (C) Low profit
- (D) Liquidity crises

52. खालीलपैकी कोणते विधान अधिकाधिक अचूक आहे ?

- (A) ज्या ठिकाणी चलनाची विक्री होते त्यास पैसा बाजार असे म्हणतात
- (B) ज्या ठिकाणी जनतेला आर्थिक लाभ पोहचवले जातात त्यास पैसा बाजार असे म्हणतात
- (C) ज्या ठिकाणी पैसा आणि पैशासारख्या मालमत्तेचे कर्जदार व कर्जदाते यांचे व्यवहार होतात त्यास पैसा बाजार असे म्हणतात
- (D) पैसा बाजार ही एक व्यापक संकल्पना असून त्यात जवळपास सर्वच बाजारांचा समावेश होतो

53. 'विक्री' करून परत भाडे पट्ट्यावर घेणे ही व्यवस्था भाडेपट्टा घेणाऱ्याच्या खालीलपैकी एका प्रसंगी सोईची असणे :

- (A) वाढीव निधी उपलब्ध असताना
- (B) उच्च नफा असताना
- (C) अल्प नफा असताना
- (D) तरलता संकट असताना

54. Which of the following is most correct statement ?
- (A) Treasury Bill is a bill of exchange drawn by treasury over State Bank of India
- (B) Treasury Bill is actually a treasure owned by Govt. of India
- (C) A Treasury Bill is a particular kind of financial bill/promissory note put out by the Government
- (D) Treasury Bill is a Bill of Exchange drawn by RBI over other nationalised bank
55. Inflation accounting is useful to :
- (A) Ascertain the level of inflation
- (B) Combat inflation
- (C) Bring real results and position to light
- (D) Manipulate inflation as a development tool
56. In relation to product and services, the benefits such as delivery, servicing, warranties and credit facilities are known as :
- (A) Core product
- (B) Main product
- (C) Augmented product
- (D) Actual product
54. खालीलपैकी कोणते विधान अधिक अचूक आहे ?
- (A) कोषागाराने स्टेट बँक ऑफ इंडियावर काढलेली हुंडी म्हणजे राजकोषिय पत्र होय
- (B) राजकोषिय पत्र म्हणजे भारत सरकारच्या मालकीचा खजितीच होय
- (C) सरकारने काढलेले विशिष्ट प्रकारचे अर्थपत्र/वचनचिट्टी म्हणजे राजकोषिय पत्र होय
- (D) रिझर्व बँकेने इतर राष्ट्रीयीकृत बँकांवर काढलेली हुंडी म्हणजे राजकोषिय पत्र होय
55. 'चलनवाढ लेखांकन' कशास्तव उपयोगी ठरते ?
- (A) चलनवाढीची पातळी ठरविण्यासाठी
- (B) चलनवाढ रोखण्यासाठी
- (C) खरे निकाल आणि स्थिती प्रकाशात आणण्यासाठी
- (D) चलनवाढीचा विकाससाधन म्हणून वापर करण्यासाठी
56. वस्तू अथवा सेवेच्या संदर्भात वितरण, सेवा, हमी व ऋणसुविधा यांच्या लाभसमुच्चयाला म्हणतात.
- (A) मूलभूत उत्पादन
- (B) मुख्य उत्पादन
- (C) विस्तृत उत्पादन
- (D) वास्तविक उत्पादन

57. To sell FMCG (Fast Moving Consumer Goods), initially technique is applied.
- (A) Mass marketing
(B) Supply factor
(C) Demand factor
(D) One to one marketing
58. The common element sending a single message amid the wide variety of its products, action and slogan is
- (A) Brand image
(B) Brand identity
(C) Brand loyalty
(D) Brand equity
59. Arrange the following steps of product development process in appropriate order :
- (A) Idea generation → Business analysis → Product development and testing → Idea testing
(B) Idea screening → Idea generation → Concept development → Product development and testing
(C) Idea generation → Concept development and testing → Product development and testing → Product launching
(D) Idea generation → Business analysis → Concept development → Test marketing
57. जलदरीत्या विक्री होणाऱ्या ग्राहकोपयोगी उत्पादनांच्या विक्रीसाठी प्रथमतः तंत्राचा वापर केला जातो.
- (A) सामूहिक विपणन
(B) पुरवठा घटक
(C) मागणी घटक
(D) व्यक्तिनुरूप विपणन
58. उत्पादन, कृती व घोषणा यातील विविध घटकांना एकत्रितरीत्या संदेश संप्रेषित करणारा समान घटक म्हणजे
- (A) छाप प्रतिमा
(B) छाप व्यक्तीमत्व
(C) छाप निष्ठा
(D) छाप सममूल्य
59. उत्पादन विकासातील पुढील पायऱ्या योग्य क्रमाने लावा :
- (A) संकल्पना निर्मिती → व्यवसाय विश्लेषण → उत्पादन विकास व परीक्षण → संकल्पना परीक्षण
(B) संकल्पना परीक्षण → संकल्पना निर्मिती → संकल्पना विकास → उत्पादन विकास व परीक्षण
(C) संकल्पना निर्मिती → संकल्पना विकास व परीक्षण → उत्पादन विकास व परीक्षण → उत्पादन बाजारपेठेत सादर करणे
(D) संकल्पना निर्मिती → व्यवसाय विश्लेषण → संकल्पना विकास → बाजारपेठ परीक्षण

60. Select the correct equation :

Selling price =

- (A) Fixed Cost + Variable Cost + Profit
- (B) Fixed Cost + Total Cost + Profit
- (C) Fixed Cost + Selling overheads + Profit
- (D) Fixed Cost + Contribution + Profit

61. Self-actualisation and esteem needs in Maslow's theory correspond to the factor in Herzberg's theory.

- (A) Interpersonal relations
- (B) Working conditions
- (C) Challenging work
- (D) Quality of supervision

60. सुयोग्य समीकरणाची निवड करा :

विक्रय मूल्य =

- (A) स्थिर परीव्यय + चल परीव्यय + नफा
- (B) स्थिर परीव्यय + सकल परीव्यय + नफा
- (C) स्थिर परीव्यय + विक्री अधिव्यय + नफा
- (D) स्थिर परीव्यय + अंशदान + नफा

61. हर्जबर्ग ह्यांच्या सिद्धांतामधील घटकांशी मास्लो ह्यांच्या गरजश्रेणी सिद्धांतातील आत्मप्रकटीकरण आणि आत्मसन्मानविषयक गरजा जुळणाऱ्या आहेत.

- (A) व्यक्ती व्यक्तींमधील संबंध
- (B) कार्य परिस्थिती
- (C) आव्हानात्मक कार्य
- (D) पर्यवेक्षणकार्याचा दर्जा

62. Which of the following is considered a qualitative approach to job analysis ?
- (A) Position analysis questionnaire
(B) Interviews
(C) Department of Labour Approach
(D) Functional job analysis
63. 360° feedback involves appraisals by :
- (A) Line Manager
(B) Subordinates
(C) Superiors
(D) Any one who is directly in contact with appraiser
64. A carefully selected group of employees who voluntarily meet on regular basis to identify problems and made recommendations are :
- (A) Quality audit
(B) Quality circle
(C) Quality control
(D) Quality assurance
62. पुढीलपैकी कार्यविश्लेषणाबद्दलचा कोणता दृष्टिकोन गुणात्मक दृष्टीकोन समजला जातो ?
- (A) स्थितीविश्लेषणात्मक प्रश्नावली
(B) मुलाखत
(C) कार्मिक विभागाचा दृष्टीकोन
(D) कार्यात्मक कार्यविश्लेषण
63. 360° प्रत्याभरणा अंतर्गत मूल्यमापन कोणाद्वारे होते ?
- (A) साखळी/रेखा व्यवस्थापक
(B) कनिष्ठ कर्मचारी
(C) वरीष्ठ कर्मचारी
(D) मूल्यमापीच्या प्रत्यक्ष संपर्कातील कुणीही
64. स्वयंस्फूर्तीने व नियमितपणे समस्या जाणून घेण्याकरिता व शिफारसी करण्याकरिता काळजीपूर्वक निवडण्यात आलेला कर्मचाऱ्यांचा समूह :
- (A) गुणवत्ता अंकेक्षण
(B) गुणवत्ता वर्तूळ
(C) गुणवत्ता नियंत्रण
(D) गुणवत्ता हमी

65. Box 'A'

Box 'B'

- (i) Wage curve (a) Employer denies employees the opportunity to work
- (ii) Glass ceiling (b) Collective stoppage of work by workers
- (iii) Lockout (c) An invisible behaviour that prevents women from advancing to higher level
- (iv) Strike (d) Relationship between the value of the job and arrange wage paid for the job

Consider the factors given in Box 'A' and Box 'B' and select the appropriate order of action :

- (A) (i)-(b) (ii)-(c) (iii)-(d) (iv)-(a)
- (B) (i)-(d) (ii)-(c) (iii)-(a) (iv)-(b)
- (C) (i)-(c) (ii)-(a) (iii)-(b) (iv)-(d)
- (D) (i)-(a) (ii)-(d) (iii)-(c) (iv)-(b)

65. गट 'अ'

गट 'ब'

- (i) वेतन/मजुरी वक्र (a) मालक/सेवायोजकामार्फत कामगारांना काम करण्याची संधी नाकारणे
- (ii) ग्लास सिलींग (b) कामगारांद्वारे एकत्रितपणे काम बंद करणे
- (iii) टाळेबंदी (c) महिलांना उच्चपातळीवरील पदांवर काम करण्यास अटकाव करणारी अदृश्य वर्तणूक
- (iv) संप (d) कामाचे मूल्य व कामाकरीता दिली जाणारी सरासरी मजुरी यातील संबंध

गट 'अ' आणि गट 'ब' मधील घटक विचारात घेऊन सुयोग्य पर्यायक्रम निवडा :

- (A) (i)-(b) (ii)-(c) (iii)-(d) (iv)-(a)
- (B) (i)-(d) (ii)-(c) (iii)-(a) (iv)-(b)
- (C) (i)-(c) (ii)-(a) (iii)-(b) (iv)-(d)
- (D) (i)-(a) (ii)-(d) (iii)-(c) (iv)-(b)

66. EXIM Bank can be described as
a

- (A) Non-banking Financial Company
- (B) Commercial Bank
- (C) Non-banking non-financial company
- (D) Scheduled Bank

67. Organisation which is promoting
free trade is

- (A) United Nations Development Programme
- (B) World Bank
- (C) International Monetary Fund
- (D) World Trade Organisation

66. एक्झीम बँकेचे वर्णन पुढीलप्रमाणे करता येईल
.....

- (A) बिगर अधिकोष वित्तीय संस्था
- (B) व्यापारी बँक
- (C) बिगर बँकींग बिगर वित्तीय संस्था
- (D) अनुसूचित बँक

67. मुक्त व्यापाराचे समर्थन करणारी संस्था म्हणजे
.....

- (A) संयुक्त राष्ट्र विकसन कार्यक्रम
- (B) जागतिक अधिकोष
- (C) आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधी
- (D) जागतिक व्यापार संस्था

68. Consider the following cost conditions of goods (in terms of labour) and labour cost of production (in hours)

Country	1 Unit of Commodity A	1 Unit of Commodity B
India	120	100
USA	80	90

Now determine which commodity will be exported by U.S.A. :

- (A) Commodity A
- (B) Commodity B
- (C) Both (A) and (B)
- (D) Neither (A) nor (B)

69. In the balance of payment indemnities paid by Foreigners is

- (A) Import of goods
- (B) Capital inflow
- (C) Unrequited receipts
- (D) Unrequited payments

68. वस्तुनिर्मितीच्या संदर्भात (श्रमाच्या रूपात) आणि उत्पादनाच्या श्रमपरिव्ययाच्या संदर्भात (तासांमध्ये) खालील बाबी लक्षात घ्या :

देश	मालाचे एकक (A)	मालाचे एकक (B)
भारत	120	100
अमेरिका	80	90

आता कोणता माल अमेरिकेला निर्यात केला जाईल ते सांगा :

- (A) माल A
- (B) माल B
- (C) दोन्ही (A) आणि (B)
- (D) (A) आणि (B) दोन्ही नाही

69. व्यापारशेषात परकीयांनी दिलेली क्षतिपूर्ती म्हणजेच

- (A) मालाची आयात
- (B) भांडवलाचा अंतःप्रवाह
- (C) असमन्याय जमा
- (D) असमन्याय प्रदान

70. Which one of the following methods of protection depends for success on the elasticity of demand for imports being greater than unity ?

- (A) Custom duty
- (B) Canalisation
- (C) Restriction on capital inflow
- (D) Quantitative restriction

71. Income received and accrued or arisen outside India from any source is taxable in the hands of :

- (A) Ordinarily resident
- (B) Not ordinarily resident
- (C) Non-resident
- (D) All assesseees

70. आयातीत वस्तुच्या मागणीची लवचिकता एकापेक्षा अधिक असल्याशिवाय संरक्षणाची खालीलपैकी कोणती पद्धत यशस्वी होऊ शकत नाही ?

- (A) आयात शुल्क
- (B) प्रवाहीकरण
- (C) भांडवलाच्या प्रवेशावर निर्बंध
- (D) संख्यात्मक निर्बंध

71. भारताबाहेर मिळालेले आणि उपार्जित किंवा उदभवलेले कोणतेही उत्पन्न या हातात करपात्र असते.

- (A) सामान्य निवासी
- (B) नेहमी सामान्य नसलेला निवासी
- (C) अनिवासी
- (D) सर्व प्रकारचे करदाते

72. An individual left India permanently on 25th December 2011. The assessment year for the income earned till his departure shall be :

- (A) AY 2011-12
- (B) AY 2010-11
- (C) AY 2012-13
- (D) AY 2013-14

73. Mr. Ajay took a loan of Rs. 20,00,000 at 10% p.a. on 1-7-2008 for construction of a house which is let-out. The construction was completed in the previous year 2010-11. The amount of interest deductible u/s 24 of Income Tax Act, 1961 for A.Y. 2012-13 assuming that only interest is paid from date of loan, will be :

- (A) Rs. 2,00,000
- (B) Rs. 1,50,000
- (C) Rs. 2,70,000
- (D) Rs. 2,80,000

72. एका व्यक्तीने दि. 25 डिसेंबर 2011 रोजी भारतदेश कायमचा सोडला. त्या तारखेपर्यंतच्या त्याचा उत्पन्नासाठी करनिर्धारण वर्ष कोणते असेल ?

- (A) कर आकारणी वर्ष 2011-12
- (B) कर आकारणी वर्ष 2010-11
- (C) कर आकारणी वर्ष 2012-13
- (D) कर आकारणी वर्ष 2013-14

73. श्री अजय यांनी घरबांधणीसाठी व्याज दर 10% प्रतिवर्षीने 20,00,000 रु. कर्ज दिनांक 1 जुलै 2008 रोजी घेतले आहे. हे घर त्यांनी भाड्याने दिलेले आहे. घराचे बांधकाम 2010-11 या पूर्व वर्षात पूर्ण झाले. त्यांनी आजपर्यंत फक्त कर्जाचे व्याजच भरले आहे. आयकर कायद्यातील कलम 24 नुसार व्याजाची करआकारणी वर्ष 2012-13 साठी किती वजावर मिलेळ ?

- (A) 2,00,000 रु.
- (B) 1,50,000 रु.
- (C) 2,70,000 रु.
- (D) 2,80,000 रु.

74. Gross total income of Mr. A for A.Y. 2012-13 is Rs. 6,00,000. His savings and investments during the previous year were :

- (1) P.P.F. Rs. 50,000
- (2) R.P.F. contribution Rs. 12,000
- (3) Purchase of infrastructure bonds Rs. 40,000

Deduction under chapter VI A will be :

- (A) Rs. 1,02,000
- (B) Rs. 1,00,000
- (C) Rs. 82,000
- (D) Rs. 62,000

75. Under statement of income in the return of income is called as :

- (A) Tax planning
- (B) Tax management
- (C) Tax evasion
- (D) Tax avoidance

74. श्री 'अ' यांचे करआकारणी वर्षाचे एकूण सकल उत्पन्न 6,00,000 रु. असून त्यांच्या पूर्व वर्ष 2012-13 मधील बचती व गुंतवणूकी पुढील प्रमाणे आहेत :

- (1) सार्वजनिक भविष्य निर्वाह निधीत जमा 50,000 रु.
- (2) मान्यताप्राप्त भविष्य निर्वाह निधीत जमा 1,2000 रु.
- (3) मूलभूत सुविधा कर्जरोख्याची खरेदी 40,000 रु.

आयकर कायद्यातील प्रकरण VI A नुसार रकमेची वजावर मिळेळ.

- (A) 1,02,000 रु.
- (B) 1,00,000 रु.
- (C) 82,000 रु.
- (D) 62,000 रु.

75. आयकर विवरण पत्रात उत्पन्न कमी दाखविल्यास त्यास म्हणतात.

- (A) कर नियोजन
- (B) कर व्यवस्थापन
- (C) कर चुकविणे
- (D) कर टाळणे

FEB - 50313/III

ROUGH WORK

FEB - 50313/III

ROUGH WORK

Test Booklet No.

प्रश्नपत्रिका क्र.

M

Paper-III COMMERCE

Seat No.

--	--	--	--	--	--	--	--

(In figures as in Admit Card)

Seat No.

(In words)

OMR Sheet No.

--	--	--	--	--	--	--	--

(To be filled by the Candidate)

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature)

(Name)

2. (Signature)

(Name)

FEB - 50313

Time Allowed : 2½ Hours]

[Maximum Marks : 150

Number of Pages in this Booklet : 36

Number of Questions in this Booklet : 75

Instructions for the Candidates

- Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
- This paper consists of 75 objective type questions. Each question will carry two marks. All questions of Paper-III will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
- At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
 - To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
 - Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.**
 - After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
- Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
Example : where (C) is the correct response.

(A)	(B)	(C)	(D)
-----	-----	-----	-----
- Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only**. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
- Read instructions given inside carefully.
- Rough Work is to be done at the end of this booklet.
- If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
- You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
- Use only Blue/Black Ball point pen.**
- Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.**
- There is no negative marking for incorrect answers.**

विद्यार्थ्यांसाठी महत्वाच्या सूचना

- परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
- सदर प्रश्नपत्रिकेत 75 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास दोन गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
- परीक्षा सुरु झाल्यावर विद्यार्थ्यांला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी आवश्यक तपासून पहाव्यात.
 - प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
 - पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
 - वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
- प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळ/निळ्या करावा.
उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

(A)	(B)	(C)	(D)
-----	-----	-----	-----
- या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत. इतर टिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
- प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
- जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या टिकाणा व्यतिरिक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूप केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गाचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्यांला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
- परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्यांने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
- फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.**
- कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.**
- चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.**